

VERTINIMO ATASKAITA

Priemonė Nr. 05-001-01-06-10

„Vykdyti įsipareigojimus pagal pasirašytas sutartis su investuotojais ir organizuoti naujų investicijų pritraukimą“

Turinys

1. PRIEMONĖS PAGRINDIMAS.....	3
2. PRIEMONĖS LĖŠOMIS FINANSUOTI PROJEKTAI 2022–2025 M.	4
5. PRIEMONĖS EFEKTYVUMO VERTINIMAS.....	7
6. INVESTICIJŲ POREIKIO PAGRINDIMAS 2026–2028 M.	8
7. PRIEMONĖS ATSKIRTINUMAS NUO KITŲ EIM PRIEMONIŲ.....	8
IŠVADA	9

1. PRIEMONĖS PAGRINDIMAS

Lietuvai, siekiančiai užtikrinti ilgalaikį ekonomikos augimą, perorientuojant verslą į aukštesnės pridėtinės vertės kūrimą, siekiant spartesnių pramonės pokyčių, ypač svarbus veiksnys yra investicijų (visų pirma – žinioms imliose ir/arba technologinio proveržio srityse) pritraukimas.

Kaip rodo pasaulinė praktika ir patirtis, patraukliausios investuotojams yra tos šalys, kurios sukuria palankią teisinę aplinką bei infrastruktūrą, leidžiančią naujai įsikuriančioms bei plėtrą planuojančioms įmonėms sumažinti įsikūrimo kaštus ir maksimaliai sutrumpinti įsikūrimo laiką bei užtikrinti efektyvią veiklą eksploatuojant investicinių projektų rezultatus. Vienas iš lemiamų investuotojų apsisprendimo veiksnių – tinkama ir parengta vieta, kur galima nedelsiant (per 9–12 mėnesių) pradėti investicijas ir įgyvendinti verslo sprendimus nuo projektavimo iki veikiančios gamybos įmonės. Todėl siekiant pagerinti situaciją pritraukiant užsienio investicijas yra svarbu plėtoti teritorijas, kuriuose investuotojams siūlomi sklypai būtų parengti investicijoms: turėtų visas būtinas susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus ir kt. Tai leistų potencialiems investuotojams maksimaliai sutrumpinti laiką nuo sprendimo dėl investicijų iki verslo pradžios bei užtikrinti efektyvią ūkinę-komercinę veiklą įgyvendinus investicijų projektą.

Viešoji intervencija išvystant privažiavimo kelius iki investuotojo atėjimo leidžia ženkliai sutrumpinti investuotojo įsikūrimo laiką ir greičiau pradėti vykdyti ekonominę veiklą, kurti darbo vietas.

Priemonė įgyvendinama, vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, finansavimo tvarkos aprašo¹ (toliau – Aprašas) reikalavimais.

Tikslas – valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, projektų įgyvendinimas.

Tinkamomis finansuoti išlaidomis gali būti pripažintos:

- einamaisiais kalendoriniais metais pareiškėjo patirtos išlaidos (nuo einamųjų metų

sausio 1 d.), kurios yra pagrįstos (pateikti pagrindžiantys dokumentai);

- skirtos valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, eismo juostose esantiems Kelių įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje apibrėžtiems kelio elementams, tiesti, projektuoti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti).

---

¹ Patvirtintas 2022 m. birželio 20 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-827 „Dėl Valstybės ir savivaldybių institucijų valdomų kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, susijusios su kelių projektavimo, ekspertizės, eismo saugumo audito, rangos darbais, kelių projekto vykdymo priežiūra, technine priežiūra, kadastro duomenų bylos parengimu, teisine registracija bei kitomis paslaugomis ir darbais, tiesiogiai susijusiais su kelių projekto įgyvendinimu.

Konkurso būdu atrinktų projektų finansavimo suma per kalendorinius metus – 5 mln. Eur.

Pagrindiniai projektų atrankos pagrindiniai kriterijai (paraiška privalo tenkinti bent vieną iš jų):

- Į kelių projektą įtrauktas kelias ir (ar) gatvė veda ir (arba) yra teritorijoje, kurioje kuriamos darbo vietos ir kuri yra laisvojoje ekonominėje zonoje ar valstybei svarbaus projekto statusą turinčiame pramonės parke arba skirtas stambiams projektams įgyvendinti ar pritraukti.

- Į kelių projektą įtrauktas kelias ir (ar) gatvė veda į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos ir kuriose investuotojas yra sudaręs investicijų sutartį su Lietuvos Respublikos Vyriausybe ar jos įgaliota institucija ir vykdo gamybos veiklą ir (ar) mokslinių tyrimų ir (ar) taikomąją veiklą investiciniame žemės sklype arba yra potencialus investuotojas, planuojantis vykdyti gamybos veiklą ir (ar) mokslinių tyrimų ir (ar) taikomąją veiklą investiciniame žemės sklype.

- Teikiama paraiška tęstinio kelių projekto veikloms, kurių dalis jau buvo finansuota, tačiau šios veiklos nebuvo pabaigtos įgyvendinti.

Valstybės lėšomis gali būti skiriamas iki 100 procentų tinkamų finansuoti kelių projekto įgyvendinimo išlaidų.

2. PRIEMONĖS LĖŠOMIS FINANSUOTI PROJEKTAI 2022–2025 M.

Metai	Savivaldybė	Projekto pavadinimas	Skirta suma, Eur
2022	Kauno raj. sav.	Kauno rajono savivaldybės vietinės reikšmės gatvių, vedančių į Kauno LEZ teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, plėtra	3 369 563,6
2022	Kėdainių raj. sav.	Kėdainių miesto viešosios inžinerinės infrastruktūros, svarbios verslui, atnaujinimas ir plėtra (LEZ gatvių projektas)	27 282,81
2022	Klaipėdos m. sav.	„Baltijos pr., Šilutės pl. (įskaitant ruožą į Dubysos g. įvažiavimą) ir Vilniaus pl. žiedinės sankryžos Klaipėdos m. rekonstravimas“	1 032 712,03
2022	Šiaulių m. sav.	Šiaulių laisvosios ekonominės zonos infrastruktūros (susisiekimo komunikacijų) įrengimo užbaigimas	570441,56
2023	Kauno raj. sav.	Kauno rajono savivaldybės vietinės reikšmės gatvių, vedančių į Kauno	1 028 796,54

Metai	Savivaldybė	Projekto pavadinimas	Skirta suma, Eur
		LEZ teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, plėtra	
2023	Kėdainių raj. sav.	„Kėdainių miesto viešosios inžinerinės infrastruktūros, svarbios verslui, atnaujinimas ir plėtra (LEZ gatvių projektas)“	2 496 528,35
2023	Klaipėdos m. sav.	Baltijos pr., Šilutės pl. (įskaitant ruožą į Dubysos g. įvažiavimą) ir Vilniaus pl. žiedinės sankryžos Klaipėdos m. rekonstravimas	1 474 675,11
2024	Alytaus m. sav.	Alytaus pramonės parko Meistrų gatvės (atkarpa nuo Verslo g. iki Artojų g.) tiesimas	608 117,96
2024	Kauno raj. sav.	Kauno rajono savivaldybės kelių, vedančių į Kauno LEZ teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, plėtra	2 003 705,61
2024	Marijampolės sav.	Medeinos ir Juodelių gatvių atkarpų Marijampolės savivaldybės Nendrinėškio kaime rekonstravimas bei jungiamosios gatvės tarp jų statyba	2 388 176,43
2025	Klaipėdos m. sav.	Švepelio sankryžos rekonstravimas, įrengiant jungiamojo kelio atkarpą iki Švepelio gatvės, gerinant susisiekimą su Klaipėdos LEZ	77 243,04
2025	Alytaus m. sav.	Putinų gatvės, vedančios į Alytaus pramonės parką, projektavimo darbai	94 517,00
2025	Marijampolės sav.	Inovacijų gatvės, būtinos UAB „Mantinga Production“ investicijoms Marijampolės savivaldybės Mokolų Naujienos kaime užtikrinti, įrengimas	1 492 060,38
2025	Kaišiadorių raj. sav.	Kaišiadorių m. Pramonės g. kapitalinio remonto, įrengiant naują asfalto dangos konstrukciją, pėsčiųjų ir dviračių taką ir apšvietimą, darbai	886 694,01
2025	Radviliškio raj. sav.	Susisiekimo komunikacijų, vietinės reikšmės kelio RD1001 Baisogala–Moralynė ir dalies vietinės reikšmės kelio RD0635 Biliūnai–Augmėnai (kapitalinis remontas) rekonstravimas	321 974,00
2025	Mažeikių raj. sav.	Mažeikių miesto Montuotojų ir Naujosios gatvių pėsčiųjų, dviračių takų kapitalinio remonto, prijungimo prie rekonstruotos žiedinės	1 960 364,10

Metai	Savivaldybė	Projekto pavadinimas	Skirta suma, Eur
		sankryžos kelyje Nr. 170 Mažeikiai-Skuodas projektas	
2025	Prienų raj. sav.	Kęstučio gatvės (PR-63-2) dalies, nuo 0,790 iki 2,543 km (1,753 km), Prienų mieste paprastasis remontas	167 147,47

3. INVESTICIJŲ PRIEMONĖS LĖŠOMIS POREIKIO VERTINIMAS

2022 m. pateikta 21 paraiška iš 18 savivaldybių bendrai 16 647 873, 71 Eur sumai.

- Į paraiškų prioritetinės eilės sąrašą įtraukta 12 paraiškų, kurių parašoma finansuoti suma 12 289 116,59 Eur.
- Pagal sąrašą visa apimtimi finansuojamos 3 paraiškos (viso 3967287,97 Eur sumai), dalinai finansuojama viena paraiška (1 032 712,03 Eur iš 5 000 000 Eur).
- Finansavimo negavo 12 Aprašo reikalavimus atitikusių paraiškų.
- Projektų finansavimo poreikis patenkintas 41 %.

2023 m. pateiktos 25 paraiškos iš 18 savivaldybių bendrai 20 684 811,10 Eur sumai.

- Į paraiškų prioritetinės eilės sąrašą įtraukta 15 paraiškų, kurių parašoma finansuoti suma 13 530 439,74 Eur.
- Pagal sąrašą visa apimtimi finansuojamos 2 paraiškos (viso 3 525 324,89 Eur sumai), dalinai finansuojama viena paraiška (1 474 675,11 Eur iš 2 500 000 Eur).
- Finansavimo negavo 12 Aprašo reikalavimus atitikusių paraiškų.
- Projektų finansavimo poreikis patenkintas 40 %.

2024 m. pateiktos 22 paraiškos iš 17 savivaldybių bendrai 21 905 338,08 Eur sumai.

- Į paraiškų prioritetinės eilės sąrašą įtraukta 14 paraiškų, kurių prašoma finansuoti suma 11 707 194,11 Eur
- Pagal sąrašą visa apimtimi finansuojamos 2 paraiškos (viso 2 996 294,39 Eur sumai), dalinai finansuojama viena paraiška (2 003 705,61 Eur iš 3 069 175,73Eur).
- Finansavimo negavo 11 Aprašo reikalavimus atitikusių paraiškų.
- Projektų finansavimo poreikis patenkintas 43 %.

2025 m. pateikta 19 paraiškų iš 15 savivaldybių bendrai 22 208 874,52 Eur sumai.

- Į paraiškų prioritetinės eilės sąrašą įtraukta 13 paraiškų, kurių prašoma finansuoti suma 11 812 772,99 Eur
- Pagal sąrašą visa apimtimi finansuojamos 6 paraiškos (viso 4 832 852,53 Eur sumai), dalinai finansuojama viena paraiška, (167 147,47 Eur iš 497 591,91Eur).
- Finansavimo negavo 6 Aprašo reikalavimus atitikusių paraiškų.

- Projektų finansavimo poreikis patenkintas 42 %.

2026 m. planuojama pradėti vystyti bent 2 rezervuotų investicinių valstybinės žemės sklypų kelių infrastruktūrą, **2027–2028 m.** – dar 5 rezervuotų investicinių valstybinės žemės sklypų kelių infrastruktūrą. Papildomų lėšų šiems verslo plėtrai būtiniems projektams poreikis – po 5 mln. Eur kiekvienais metais.

4. APIBENDRINIMAS

Priemonė skirta pramoninėse teritorijose esančių sklypų, į kuras stengiamasi pritraukti investuotojus, patrauklumui didinti ir esamoms kelių infrastruktūros sąlygoms pagerinti (esamų kelių paprastajam ar kapitaliniam remontui, naujų kelių tiesimui). Tai išskirtinai verslo plėtrai skatinti skirta priemonė, kuri leidžia iš esmės pagerinti logistines verslo aplinkos sąlygas.

Priemonės patrauklumas tarp savivaldybių išlieka didelis, tačiau dėl riboto priemonės biudžeto per 2022–2025 m. laikotarpį lėšų tinkamiems finansuoti projektams poreikis patenkintas tik apie 40 proc.

Priemonės sukuriamas rezultatas yra atskirtinas nuo kitų su tiesioginių investicijų pritraukimu susijusių priemonių rezultatų, negali būti integruotas į pažangos priemonės veiklas ir turi būti planuojamas atskirtoje priemonėje, kadangi kelių rekonstrukcijos, remonto ar naujų kelių tiesimo poreikis nuolat kinta, priklausomai nuo investicinės aplinkos ir verslo raidos pokyčių konkrečioje teritorijoje: atsiradus naujam potencialiam investuotojui ar vykdant esminę pramoninėje teritorijoje veikiančių įmonių plėtrą, susiduriama su būtinybe neatidėliotinai spręsti logistikos klausimus, kas savo ruožtu išryškina kelių remonto, rekonstrukcijos ar naujų kelių tiesimo poreikį. Todėl nėra galimybės numatyti konkretaus priemonės sukuriamo rezultato ilgalaikėje perspektyvoje.

Atsižvelgiant į tai, kad priemonė pradėta įgyvendinti tik 2022 m., o jos rezultatas sietinas su investicijų į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, verte bei sukurtų ilgalaikių darbo vietų skaičiumi, jos efektyvumui vertinti reikalingi ilgesnio laikotarpio rezultatų stebėsenos duomenys. Stebėsenai reikalingų duomenų pateikimo prievolė bus nustatyta projektų įgyvendinimo sutartyse.

5. PRIEMONĖS EFEKTYVUMO VERTINIMAS

Priemonė, skirta finansuoti kelių, vedančių į teritorijas, kuriose kuriamos darbo vietos, projektus, pasitvirtino kaip tikslinga ir efektyvi investicijų pritraukimo priemonė. Ji prisideda prie vieno esminių investuotojų apsisprendimo veiksnių – galimybės operatyviai pradėti veiklą parengtoje infrastruktūroje.

Veiklos rezultatai (2022–2025 m.):

- Priemonės finansavimo paklausa nuosekliai viršija siūlomą biudžetą: vidutinis kasmetinis prašomų lėšų poreikis siekia apie **20–22 mln. Eur**, kai realus finansavimas sudaro **5 mln. Eur per metus**.

- Tik apie **40–43 %** projektų finansavimo poreikio tenkinama kasmet, kas rodo reikšmingą **nepatenkintą paklausą**.

- Per 2022–2025 m. laikotarpį:
  - Gautos 87 paraiškos iš 32 savivaldybių.
  - Finansavimą gavo tik 19 projektų visa apimtimi, dar keli – iš dalies.
  - Kiekvienais metais bent 6–12 **Aprašo reikalavimus atitinkančių projektų liko nefinansuoti.**

Tiesioginis ekonominis poveikis:

- Ši priemonė tiesiogiai siejasi su darbo vietų kūrimu ir užsienio bei vietinių investuotojų įsikūrimu pramonės teritorijose, LEZ, valstybei svarbiuose projektuose.
  - Leidžia reikšmingai sumažinti įsikūrimo kaštus bei laiko sąnaudas – veiksnys, itin vertinamas investuotojų.
  - Viešoji investicija paskatina privačias investicijas, todėl laikytina **didelės multiplikacinės vertės** priemone.

6. INVESTICIJŲ POREIKIO PAGRINDIMAS 2026–2028 M.

Atsižvelgiant į pateiktą faktinę projektų paklausą, taip pat planuojamus rezervuotų investicinių žemės sklypų plėtros planus (2 projektai 2026 m., dar 5 – 2027–2028 m.), **rekomenduojama vidutinės trukmės laikotarpiu (2026–2028 m.) skirti bent po 10 mln. Eur per metus**, iš kurių:

- **5 mln. Eur – kaip bazinis metinis biudžetas**, tęsiant konkursinį projektų atrankos principą.
- **Papildomi 5 mln. Eur kasmet – tikslingai skirti rezervuotų valstybinės žemės sklypų kelių infrastruktūros plėtrai**, kurie strategiškai nukreipti į prioritetinių investicijų įgyvendinimą.

Iš viso rekomenduojamas 2026–2028 m. biudžetas – 30 mln. Eur (10 mln. Eur kasmet).

Šis sprendimas leistų:

- Padengti ~80–90 % tinkamų finansuoti projektų poreikio,
- Sumažinti projektų kaupimosi eilėje riziką,
- Užtikrinti spartesnę pramoninių teritorijų parengimą investicijoms.

7. PRIEMONĖS ATSKIRTINUMAS NUO KITŲ EIM PRIEMONIŲ

Priemonė yra aiškiai **atskirtina nuo kitų EIM administruojamų investicijų skatinimo priemonių** dėl šių aspektų:

Požymis	Ši priemonė (kelių infrastruktūra)	Kitos EIM priemonės (pvz., Invest LT+, Investuok Lietuvoje)
Paskirtis	Fizinė infrastruktūra (keliai) ir darbo vietų teritorijos	Įmonių paskatos, rinkodara, administracinė pagalba
Objektas	Valstybinės ar savivaldybių reikšmės keliai, LEZ teritorijos	Įmonių investicijos, žmogiškieji išteklių, paslaugos
Įgyvendintojai	Savivaldybės, viešieji subjektai	Įmonės, agentūros

Požymis	Ši priemonė (kelių infrastruktūra)	Kitos EIM priemonės (pvz., Invest LT+, Investuok Lietuvoje)
Vertinimo kriterijai	Susisiekimo tinklai, darbo vietų kūrimo teritorijos	Investicijų suma, naujų darbo vietų skaičius, sektorius
Tinkamumas ES finansavimui	Ribotas	Dažnai finansuojamos ES struktūrinių fondų lėšomis

Atsižvelgiant į tai, ši priemonė turėtų būti planuojama **kaip atskira**, neintegruojama į bendras investicijų skatinimo priemones, nes:

- jos poveikis yra **fizinės infrastruktūros lygmens** ir ne dubliuoja kitų priemonių rezultatų;
- turi savo specifinę teisinę bazę (Aprašas) ir **aiškų savivaldybių vaidmenį** įgyvendinant projektus;
- užtikrina **prielaidas investicijoms**, tačiau nėra tiesioginė finansinė paskata įmonėms.

IŠVADA

Priemonė yra efektyvi, aktuali, turi aiškią tikslinę kryptį ir ženkliai prisideda prie Lietuvos investicinio patrauklumo. Atsižvelgiant į susikaupusią paklausą ir planuojamą investicinių teritorijų vystymą, **rekomenduojama didinti metinį finansavimą iki 10 mln. Eur vidutinės trukmės laikotarpiui (2026–2028 m.)**. Priemonę būtina išlaikyti kaip **atskiras strategines investicijas** valstybės lygmeniu.